

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

10 iunie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Ghenadie Nicolaev, Constantin Alerguș, Vladimir Timofti, Iurie Bejenaru,

Judecând, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de către șeful secției a procuraturii UTA Găgăuzia, D. Gheorghiev împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 02 decembrie 2013, în cauza penală în privința lui

Grec Dmitri Mihail, născut la 07 aprilie 1977, originar și domiciliat în s. Avdarma, r-nul Comrat.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- de la 29 ianuarie 2013 pînă la 14 iunie 2013 (prima instanță)

- de la 10 iulie 2013 pînă la 02 decembrie 2013 (instanța de apel)

- de la 08 aprilie 2014 pînă la 10 iunie 2014 (instanța de recurs)

Colegiul penal lărgit asupra recursului,

CONSTATĂ:

1. Prin sentința judecătorească Comrat din 14 iunie 2013 Grec Dmitri Mihail a fost condamnat în baza art. 188 alin.(2) lit. f) Cod penal, la 6 ani și 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

2. Instanța a constatat că, inculpatul la 09 august 2012, în jurul orelor 21:30, fiind în stare de ebrietate din interes material cu scopul sustragerii bunurilor altei persoane, a intrat în casa de locuit ce aparține cet. Ciomac Anton, situat în satul Avdarma, str. Sovetscaia, 36, unde i-a aplicat ultimului câteva lovituri în regiunea capului, a sustras o sticlă de Divin „ Kvint„ în valoare de 80 lei, 300 de dolari, potrivit cursului BNM 3.762 lei și cercei din aur în valoare de 1200 lei, care

aparțineau cet. Ciomac Sofia, cauzându-i astfel, părții vătămate un prejudiciu considerabil în sumă totală de 5.042 lei.

Acțiunea civilă în principiu a fost admisă, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

3. Împotriva sentinței a fost declarat apel de către avocatul Cimpoeș V., care a solicitat casarea acesteia cu adoptarea unei hotărîri de achitare în privința inculpatului.

În motivarea cerințelor sale s-a invocat supra ilegalității sentinței, ca bazată pe o apreciere eronată a declarațiilor martorilor și a succesului părții vătămate.

Apelantul a afirmat că, conform expertizei medico-legală nu s-au constatat careva leziuni corporale exterioare, înafara de placa contuză în regiunea frontal-temporală din dreapta.

În opinia apărării, concluzia instanței precum că, inculpatul i-a cauzat leziuni corporale părții vătămate cu scopul sustragerii bunurilor, nu a fost dovedită prin probele prezentate de către partea acuzării, iar declarațiile succesului părții vătămate nu pot fi luate în considerație din motiv că, la momentul comiterii infracțiunii nu s-a aflat la fața locului, iar partea vătămată nu a relatat nimic în legătură cu atacul săvîrșit asupra lui.

S-a menționat că, nu a fost stabilit modul în care i-au fost cauzate leziunile corporale menționate, nu a fost stabilit scopul venirii lui Grec D., în casa părții vătămate, pentru a servi băuturi alcoolice sau pentru a comite sustragerea. Din declarațiile inculpatului rezultă că, *acesta împreună cu partea vătămată au servit băuturi alcoolice, partea vătămată fiind în stare de ebrietate alcoolică, încercînd să se ridice, a căzut și s-a lovit cu fruntea de masa la care stăteau, după care a căzut jos și s-a lovit cu capul de suprafața betonată din ogradă.* Inculpatul și-a recunoscut vina doar în sustragerea sticlei de coniac.

Astfel, reiese că, în acțiunile inculpatului sunt prezente doar elementele sustragerii pe ascuns a unei sticle de coniac, în sumă de 80 lei, nefiind probată sustragerea banilor și cerceilor din aur.

3.1 Sentința totodată a fost atacată cu apel și de către inculpat care, și-a recunoscut vina doar în sustragerea sticlei de coniac, susținînd că, alte bunuri nu a sustras.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 02 decembrie 2013, pronunțată integral la 26 decembrie 2013, apelurile au fost admise, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre prin care, Grec Dmitri a fost recunoscut vinovat în baza art. 188 alin.(1) Cod penal, și s-a stabilit pedeapsa de 4 ani închisoare, fără aplicarea amenzii, iar în baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 4 ani.

În rest sentința a fost menținută.

5. În motivarea soluției sale, instanța de apel a invocat că, prima instanță întemeiat a constatat circumstanțele de fapt ale cauzei, însă eronat a calificat acțiunile inculpatului în baza art. 188 alin.(2) lit. f) Cod penal.

Colegiul a menționat că, învinuirea adusă inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin.(2) lit. f) Cod penal, a fost bazată pe declarațiile succesoriului legal al părții vătămate, precum că, prejudiciul material i-a fost cauzat în sumă de 5 042 lei, care este considerabil pentru ea. Însă, de către instanța de apel s-a invocat că, de către procuror nu au fost prezentate alte probe care ar confirma faptul că, prejudiciul material cauzat pătimatei, esențial a influențat asupra situației materiale.

Astfel, a reținut, că concluzia instanței, privind cauzarea prejudiciului material în proporții considerabile, este bazată doar pe presupuneri.

În consecință a considerat necesar de a recalifica acțiunile inculpatului din art. 188 alin.(2) lit. f) Cod penal, în cele ale art. 188 alin.(1) Cod penal.

La stabilirea pedepsei, s-a luat în considerație gravitatea infracțiunii comise, circumstanțele atenuante și cele agravante, faptul că anterior inculpatul nu a fost condamnat și că parțial și-a recunoscut vina în cele comise.

6. Decizia este atacată cu recurs ordinar de către procuror, care solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței fătă modificări.

Recursul este întemeiat în baza art. 427 alin.(1) pct. 6) 12) Cod de procedură penală.

Consideră decizia ilegală, deoarece vina inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin.(2) lit. f) Cod penal, se dovedește pe deplin prin probele prezentate de către procuror în cadrul cercetării judecătorești, iar soluția, urma să fie adoptată în limitele învinuirii înaintate, astfel de către instanța de apel s-a comis o eroare de drept, referitor la încadrarea acțiunilor.

7. Judecând recursul declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul lărgit conchide că acesta urmează a fi admis, însă din alte motive decât cele indicate de recurent, din următoarele considerente.

Conform art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces și numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără însă a i se agrava situația.

În recursul procurorului se invocă reîncadrarea juridică greșită a faptei de către instanța de apel.

Recurentul consideră că, inculpatul a comis atac asupra persoanei în scopul sustragerii bunurilor, *însoțit de violență periculoasă* pentru viața sau sănătatea persoanei, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Colegiul penal menționează că motivul și argumentul invocat de către recurent nu se regăsesc în speța dată, fiind respinse ca neîntemeiate.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, este în drept de al admite, cu casarea hotărârilor atacate, să rejudece cauza și să pronunțe o nouă hotărâre, dacă nu se agravează situația condamnatului.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Analizând sentința și decizia atacată, Colegiul lărgit concluzionează că, hotărârile urmează a fi casate, din alte motive, decît cele invocate de recurent.

Potrivit prevederilor art. 113 Cod penal, calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători, iar noțiunea de calificare a infracțiunii cuprinde determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală.

În cauza dată, conform rechizitoriului întocmit de acuzatorul de stat (v.I f.d. 139) în baza căruia a fost trimisă cauza în judecată, acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza 188 alin.(2) lit. f) Cod penal, ca *tîlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

Calificativul „*amenințarea cu aplicarea violenței periculoase...*” inculpatului nu i-a fost incriminat.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 02 decembrie 2013, acțiunile inculpatului au fost reîncadrate în baza art. 188 alin.(1) Cod penal - *tîlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate.*

Apreciind acțiunile inculpatului în baza probelor cercetate detaliat de către instanțele de fond și de apel, instanța de recurs consideră necesar de a le reîncadra din tîlhărie în jaf, reieșind din următoarele.

Colegiul lărgit evidențiază că potrivit materialelor cauzei, și anume raportului de expertiză medico-legală nr. 86 din 10 august 2012 s-a stabilit cu certitudine că părții vătămate Ciomac Anton, i-a fost „*provocată o dereglare a sănătății de scurtă durată* și în baza acestui criteriu se califică ca *vătămare corporală ușoară*” (f.d. 67).

Conform pct. 24 al Regulamentului de apreciere medico-legală a gravității vătămarilor corporale, aprobat prin Ordinul Ministerului Sănătății nr.99 din 27.06.2003, modificat prin ordinul Ministerului Sănătății nr.654 din 16.08.2011, gradul de gravitate al vătămarilor corporale după criteriul dereglării sănătății, se determină conform timpului necesar pentru restabilirea sănătății în funcție de volumul și caracterul lezional, care se apreciază în zile, iar conform pct. 27 al aceluiași Regulament, *drept periculoase pentru viață sînt considerate vătămarile corporale, care prezintă pericol iminent-imediat, tardiv sau potențial, ca leziunea să determine moartea, indiferent dacă acest pericol a fost înlăturat printr-un tratament medical sau datorită reactivității individuale a organismului, vătămări care sunt enumerate în pct. 28 al Regulamentului.* Potrivit acestui act normativ,

vătămările corporale ușoare cu dereglarea sănătății de lungă ori de scurtă durată nu sînt considerate ca periculoase pentru viața persoanei.

În contextul celor expuse, Colegiul menționează că, în cazul calificării faptelor persoanei învinuite în baza art. 188 alin. (1) Cod penal – *săvîrșirea tîlhăriei prin atacul asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate*, se înțelege acea violență prin care s-au provocat vătămări corporale de grad mediu ori grave. În cazul cînd, în rezultatul acțiunilor făptuitorului care, în scopul acaparării bunurilor, a aplicat violență fizică urmată de cauzarea vătămărilor corporale ușoare cu dereglarea sănătății de scurtă ori lungă durată, asemenea violență nu se consideră periculoasă pentru viața ori sănătate, astfel că acțiunile urmează a fi calificate ca jaf.

În asemenea condiții, Colegiul lărgit atestă faptul că instanțele judecătorești neîntemeiat au reținut în acțiunile inculpatului Grec Dmitri, elementele constitutive ale infracțiunii de tîlhărie, deoarece acțiunile acestuia nu au fost însoțite de violența periculoasă pentru viața sau sănătatea cet. Ciomac Anton.

Concluzionînd cele expuse, instanța de recurs conchide, admiterea recursului, casarea hotărîrilor, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărîri de încadrare a acțiunilor inculpatului în prevederile art. 187 alin. (2) lit. d), e), f) Cod penal – *sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvîrșită prin pătrunderea în încăpere, în alt loc pentru depozitare sau în locuință, cu aplicarea violenței nepericuloase pentru viața și sănătatea persoanei, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

În același rînd, Colegiul lărgit consemnează că la stabilirea pedepsei inculpatului ține cont în deplină măsură de prevederile art. 75 Cod penal, care stipulează că persoanei recunoscute vinovate de săvîrșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului Cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului Cod.

La data comiterii faptei, sancțiunea alin.(2) art.187 Cod penal, prevedea pedeapsa închisorii de la 3 la 6 ani cu (sau fără) amendă de la 500 la 1000 unități convenționale.

Circumstanțe excepționale nu sînt stabilite, aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, este exclusă și lui Grec Dmitri, i se stabilește pedeapsa închisorii pe un termen de 4 ani.

În baza alin.(2) art.78 Cod penal, pedeapsa complementară sub formă de amendă se înlătură.

Colegiul conchide că, pedeapsa numită inculpatului urmează să fie executată real, în penitenciar de tip semiînchis, deoarece lipsesc motive de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal.

Acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Ciomac Sofia, către inculpat, urmează a fi admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să se expună instanța în ordinea procedurii civile, fiindcă în cauză lipsesc documente ce ar confirma mărimea exactă a prejudiciului material.

7. În conformitate cu prevederile art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către șeful secției a procuraturii UTA Găgăuzia, D. Gheorghiev împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 02 decembrie 2013, în cauza penală în privința lui ***Grec Dmitri Mihail***, casează total sentința judecătorei Comrat din 14 iunie 2013 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 02 decembrie 2013, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre, prin care ***Grec Dmitri Mihail*** se recunoaște vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. d), e), f) Cod penal cu stabilirea pedepsei de 4 ani închisoare, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Ciomac Sofia, către inculpat, urmează a fi admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

Termenul executării pedepsei se calculează de la reținerea lui Grec Dmitri, cu includerea în termen a perioadelor de reținere de la 10 august 2012 pînă la 13 august 2012, aflare în instituție medicală de la 10 decembrie 2012 pînă la 10 ianuarie 2013, aflare în arest de la 14 iunie 2013 pînă la 2 decembrie 2013.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la 01 iulie 2014.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ghenadie Nicolaev

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti

Iurie Bejenaru